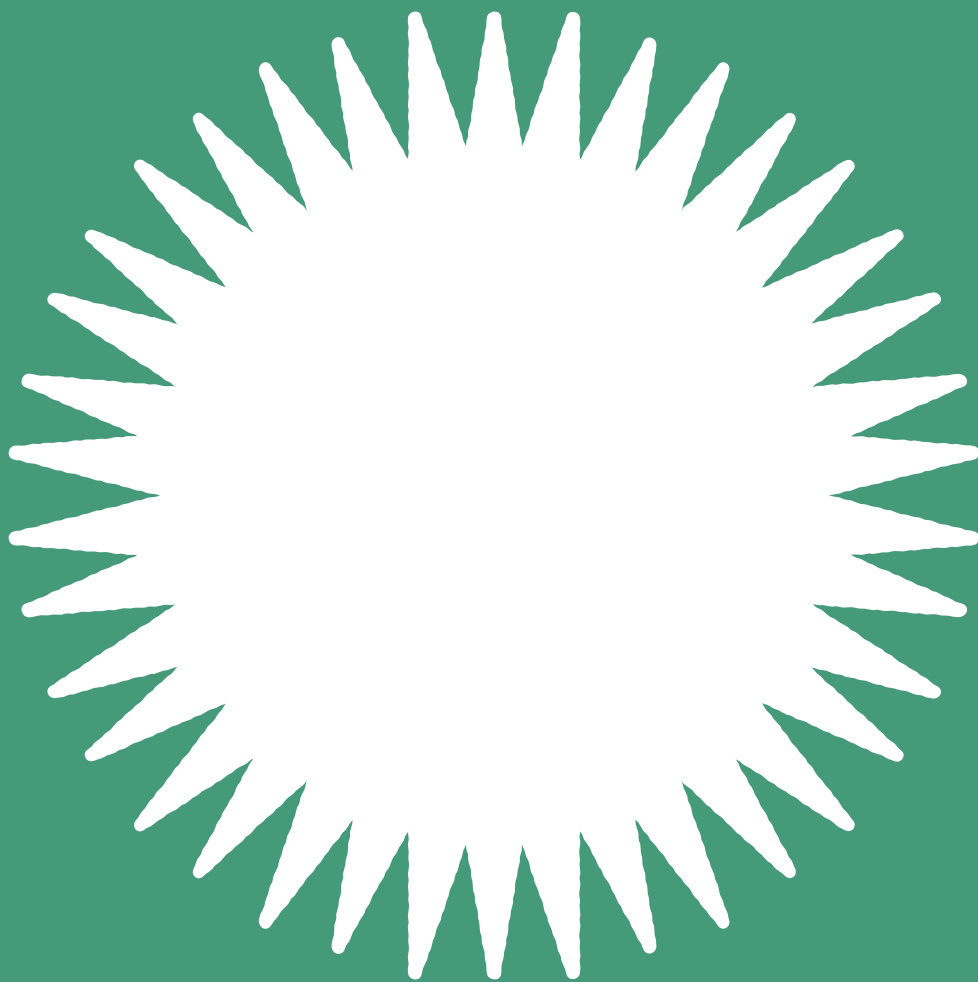

Català planer

123 recomanacions

L'Apòstrof

Amb pròleg d'Albert Jané

Data d'edició: novembre de 2023

Autoria: L'Apòstrof, SCCL

www.apostrof.coop

C. Casp, 43, baixos. 08010 Barcelona

Dipòsit legal: B 21736-2023

**Aquesta obra està sotmesa a una llicència de
Reconeixement - No Comercial - Compartir**

Igual 4.0 Internacional de Creative Commons: és a dir, sou lliures de compartir el material a través de qualsevol mitjà, i adaptar-lo i crear-ne de nou a partir d'aquest. Per fer-ho, caldrà reconèixer-ne l'autoria, no fer-ne cap ús comercial i difondre les noves creacions amb la mateixa llicència CC que aquesta obra original.

Podeu consultar la llicència a:
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.ca

Índex

Pròleg	6
Introducció	8
Recomanacions	
per al procés de redacció	11
per al document en conjunt	13
per a escriure els paràgrafs	16
per a escriure les oracions	18
per a triar les paraules	31
per a puntuar	47
per a dissenyar	55
Glossari	56
Recursos	58

«Sobre els llibres que contenen idees
només puc exposar aquest desig:
que les idees s'entenguin.»

Josep M. Espinàs, *El meu ofici*

Pròleg

Una idea totalment falsa, però durant molt de temps àmpliament divulgada, i que encara avui alguns sostenen, és que si volem parlar, i escriure, correctament la nostra llengua, la llengua catalana, en resulta una expressió artificial i desproveïda de naturalitat. És una idea generada per la ignorància, i amb la qual es vol justificar la incapacitat de molts catalans per a expressar-se correctament en la llengua pròpia, com a conseqüència evident de no haver-se decidit a dedicar el temps necessari per a aprendre les normes del seu ús.

El fet inqüestionable és que la llengua catalana, a més de disposar avui, des de fa més de cent anys, d'unes obres normatives, la gramàtica i el diccionari, que resolen tots els dubtes d'expressió, té prou recursos, gramaticals i lèxics, que permeten la realització d'un discurs sobre qualsevol matèria, que, tot i essent rigorosament normatiu, sigui també senzill i planer, desproveït d'artifici i d'encarcament, exempt d'arcaïsmes superflus i de cultismes innecessaris, i perfectament comprensible per un públic lector –o oient– normal i corrent.

Es tracta, doncs, de conèixer aquests recursos a fons, de tenir-los permanentment disponibles, a fi de poder-nos-en servir en totes les ocasions. És l'objectiu essencial de la guia que teniu a les mans: orientar-vos, amb un bon coneixement de causa, en la tria de les formes d'expressió més senzilles, proposar-vos solucions simples i usuals, i, sobretot, suggerir-vos alternatives a determinades formes de llenguatge que, malgrat la seva correcció indubtable, pequen clarament d'artificiositat, de falta de naturalitat. La major part, si no totes, de les solucions proposades han de ser ben conegudes de tothom. Dit d'una altra manera: no es proposa res que sigui de nova creació. Però són molts els qui no estan capacitats per a fer un ús adequat dels seus coneixements, en el nostre cas, lingüístics. Es tracta, doncs, de posar en relleu, de fer-los ressaltar, d'indicar en quins casos és oportú i convenient de recórrer-hi. Una llarga experiència, una pràctica assídua durant molts anys, una reflexió serena i profunda, i, encara, els consells i les observacions rebuts d'altres especialistes, han permès l'elaboració d'aquesta guia, de presentació simple però rica de contingut, que no vacil·lo a recomanar decididament a tots els professionals de la llengua, és a dir, a tots els qui han d'intervenir activament en tots els camps en què avui, venturosament, la nostra llengua té una presència efectiva.

Ja fa una colla d'anys, la famosa escriptora Maria Aurèlia Capmany em va dir que, quan començava a parlar, deia *quelcom*, *llur* i *àdhuc*, i que havent dit aquestes tres paraules ja ho podia dir tot. Aquesta declaració de la il·lustre escriptora em va semblar especialment lamentable, impròpia d'ella, perquè jo penso que cal fer exactament el contrari. Deixant de banda la literatura, en què, en certs gèneres, un es pot permetre les fantasies de llenguatge més efectistes i espectaculars, les originalitats més personals, en la prosa funcional cal prescindir dels cultismes i dels arcaïsmes, superflus i innecessaris, i, sempre dins els límits de la normativa, que no són pas, ni de bon tros, tan estrets com algú es complau malignament a voler fer veure, recórrer al tresor extraordinari dels nostres recursos d'expressió senzills i planers, eficients i entenedors, que aquesta obra posa venturosament en relleu.

Albert Jané

Institut d'Estudis Catalans

Introducció

Les persones tenim dret a entendre la carta que rebem d'Hisenda, la notificació sobre la taxa d'escombraries que ens envia l'ajuntament, la pòlissa d'assegurances que hem contractat, les instruccions de l'electrodomèstic que acabem de comprar o les condicions del dipòsit que tenim al banc. Però sovint aquestes organitzacions escriuen d'una manera molt críptica, tant que sembla que no vulguin que les entenguem. El contrari d'aquest llenguatge sovint tan confús és el llenguatge planer.

El TERMCAT, que és el Centre de Terminologia de la Llengua Catalana, defineix el llenguatge planer com un «estil d'escriptura simple i eficient que permet als lectors comprendre fàcilment el document escrit, que es basa en l'ús d'expressions concises i clares, una estructura ordenada i un bon disseny del document». O, per expressar-ho encara d'una manera més planera, valgui la redundància: un document està escrit en llenguatge planer quan la gran majoria de persones l'entén a la primera.

De vegades, el llenguatge planer s'anomena també llenguatge clar o ciutadà. Per nosaltres, el llenguatge planer, juntament amb el llenguatge inclusiu i la lectura fàcil, són tres estils de llengua caracteritzats per la seva voluntat igualitària i democràtica, fins al punt que proposem englobar-los tots tres sota el terme de llenguatges democràtics.

No hem de confondre el llenguatge planer amb la lectura fàcil. Mentre que el llenguatge planer s'adreça a la ciutadania en general, la lectura fàcil ho fa específicament a aquelles persones que tenen dificultats lectores o de comprensió a causa de la seva edat, discapacitat o procedència. Encara que tots dos cerquen la claredat expressiva per garantir l'accés a la informació i facilitar la participació en la vida política i social, els documents de lectura fàcil demanen unes normes més estrictes de simplicitat que no pas el llenguatge planer.

El dret a entendre

Les raons per a fer servir un llenguatge planer són variades i de pes. La primera és molt òbvia: per eficàcia, és a dir, per aconseguir que ens entenguin. Perquè un text funciona quan la persona que l'ha de llegir l'entén. Però a aquesta raó n'hi hem d'afegir d'altres d'eficiència i ètiques.

El llenguatge planer és eficient perquè no ens fa perdre el temps. De seguida comprenem el que ens volen dir, i tant qui escriu com qui llegeix s'estalvien malentesos, errors, incerteses, consultes, queixes i reclamacions.

Però sobretot les organitzacions en general, i les administracions en particular, s'han d'expressar en llenguatge planer per raons també ètiques o eticopolítiques, perquè només qui comprèn la informació pot complir els seus deures i exercir els seus drets, bé sigui quan ha de pagar un impost, bé sigui quan compra un producte o quan utilitza un servei, per esmentar algunes situacions en què la comprensió és fonamental. Entendre bé el que ens diuen és un requisit per a la seguretat jurídica.

Fixem-nos que estem associant sobretot el llenguatge planer a uns textos molt concrets, a escrits de caràcter sobretot expositiu, argumentatiu o prescriptiu, que les organitzacions adrecen a un públic general. Una part de les recomanacions per escriure en llenguatge planer no valen per als textos literaris o tècnics.

L'ús del llenguatge planer comença a disposar d'un fonament legal. El prescriuen la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea (2000); les directrius de tècnica normativa del Ministeri de la Presidència (2005) del govern espanyol, que diu que les normes jurídiques s'han de redactar «en un nivell de llenguatge culte, però accessible»; la Llei 19/2013, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, o la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú. La Comissió Europea va publicar el 2013 el manual de llenguatge planer *Cómo escribir con claridad*, adreçat al personal de la Unió Europea, i diverses associacions mundials l'estudien i el promouen, com ara Clarity, especialitzada en el camp jurídic, o el Center for Plain Language, que té com a destinataris el món empresarial i les administracions.

Els orígens

Es diu que els juristes romans dels segles II i III abans de la nostra era ja esmentaven la necessitat que les lleis fossin clares. Molt més a prop nostre, als anys vint i trenta del segle passat, s'iniciava als Estats Units la recerca dels factors que influeixen en la llegibilitat dels escrits.

Però el llenguatge planer com a tal sorgeix als anys seixanta als Estats Units, Gran Bretanya i Suècia. En aquella dècada, les associacions consumidoristes nord-americanes ja van plantejar la necessitat de fer auditories lingüístiques a les grans empreses perquè rebien moltes queixes sobre la il·legibilitat de contractes, pòlisses d'assegurances i altres documents similars.

En el camp administratiu, el país pioner va ser Suècia, que als anys setanta va començar a modernitzar el llenguatge administratiu fent-lo més comprensible amb índexs, articles breus, títols, etc.

Però sobretot hem d'esmentar el Plain Language Movement britànic, que Chrissie Maher començà a gestar l'any 1971. Maher es va adonar que molta gent tenia problemes per a entendre els documents que l'administració enviava. Va escriure cartes de protesta als diaris, va fundar el *Tuebrook Bugle*, un diari comunitari en llenguatge planer, i el 1979, farta que els poders públics no li fessin cas, es va plantar amb una taula a Parliament Square de Londres, acompanyada d'estudiants i de la seva filla, i va triturar centenars de formularis públics escrits en un llenguatge incompreensible. I aleshores sí que, a més de cridar l'atenció de la gent del carrer... i la dels policies, aconseguí la dels grans mitjans de comunicació. Aquesta acció i d'altres posteriors van fer que, als anys vuitanta, el govern de Margaret Thatcher comencés a revisar les seves comunicacions públiques. Pocs anys abans, el 1978, el govern de Jimmy Carter als Estats Units havia pres una decisió semblant.

D'aleshores ençà, l'interès pel llenguatge planer ha crescut arreu del món. A casa nostra se'n comença a parlar durant la transició política. Podem dir que la modernització del llenguatge administratiu català duta a terme al final dels anys setanta i començament dels vuitanta, liderada per l'Escola d'Administració Pública, ja incorpora *de facto* alguns criteris de llenguatge planer. Una dècada més tard, Daniel Casany, professor d'Anàlisi del Discurs de la UPF, afegirà més criteris i n'ampliarà l'abast a tots els registres funcionals de la llengua en llibres com *Descriure escriure* o *La cuina de l'escriptura*. Aquest opuscle que teniu a les mans n'és deutor. Actualment, la Generalitat té un web i una guia sobre llenguatge planer, mentre que la Diputació de Barcelona organitza formació en aquesta matèria per al personal dels ens locals de la demarcació.

Recomanacions per al procés de redacció

1.

Segueix les quatre fases del procés de redacció.

Un bon document no s'aconsegueix a la primera redacció, perquè el nostre cervell no pot resoldre alhora totes les exigències que requereix. Un bon document ha de passar per tot un procés, que comença quan pensem el que volem dir i com ho volem dir i acaba després d'haver fet una pila de canvis a la primera versió que havíem escrit.

Es considera que el procés de redacció de documents ha de passar per quatre fases:

1. Preescriptura

Abans de posar-te a escriure:

1a. Fes-te aquestes preguntes:

- Quin és el propòsit o objectiu del document que he d'escriure?
- Quin és el format (circular, carta personal, tríptic, un apartat de preguntes freqüents al web...)?
- Com és la persona a qui m'adreço (coneixements, habilitats, actituds...)?
- Com vull que em percebi a mi i/o que percebi l'organització que represento?
- Què li haig de dir?
- Amb quin to m'hi he d'adreçar?
- Quin tractament faré servir tant per parlar de mi (jo, nosaltres...) com per adreçar-me a la persona destinatària (tu, vosaltres, vostè/s)?

1b. Anota les idees i informacions que vols transmetre i ordena-les d'una manera lògica amb un esquema

2. Escriptura

Seguint l'esquema que t'hauràs preparat, escriu d'una tirada unes quantes oracions¹ senceres abans de llegir el que has fet i modificar-ho si no t'agrada. Aturar-te a cada moment perquè una paraula no et convenç o per comprovar si duu accent o no, no és una bona estratègia, perquè podria bloquejar-te. Ves avançant. Estàs escrivint una primera versió; després ja la revisaràs i la milloraràs.

3. Postescriptura

3a. Revisa el document

Després de la fase de l'escriptura arriba el moment de polir aquesta primera versió. Revisar t'ha de servir per resoldre aquells dubtes que havies ajornat durant l'escriptura, per matisar o aclarir idees, per afegir o treure informació a la versió inicial. Hi has de buscar incoherències, idees contradictòries o poc desenvolupades, salts bruscos d'una cosa a una altra, redundàncies, oracions que no s'entenen, paraules mal escrites, expressions poc precises..., i tot això modificar-ho. Com que hauràs de revisar aspectes molt diferents (lingüístics, estilístics, de contingut...), serà millor dedicar una o dues repassades a cada aspecte.

3b. Dissenya el document

No es tracta tan sols d'escriure d'una manera clara. La composició, la tipografia, els colors, els gràfics, les imatges..., és a dir, el disseny també ha d'ajudar a entendre el document.

4. Lectura final

Mira i llegeix el document per darrera vegada, si pot ser havent-lo deixat reposar unes hores o un dia sencer. Només sabràs que és la lectura final quan la llegeixis tota sencera i no hagis de tocar ni una coma!

---

1. Les paraules que en aquesta guia apareixen marcades amb una ratlla ondulada s'expliquen al Glossari (pàg. 56 i 57).

Recomanacions per al document en conjunt

2.

Exposa el contingut seguint un ordre lògic.

- d'allò general a allò específic
- d'allò específic a allò general
- d'allò més important a allò més secundari
- d'allò més secundari a allò més important
- d'allò anterior a allò posterior
- ...

3.

Estructura el document en tres parts: introducció, nucli i tancament.

- A la introducció has d'enquadrar el tema del document per anticipar-lo i resumir-lo.
- Al nucli has d'escriure tota la informació que vols donar.
- Al tancament has de concloure o resumir tot el que has dit.

4.

Estructura cada part en paràgrafs i, si les parts són llargues, agrupa els paràgrafs en apartats.

5.

Compleix les regles de la coherència textual.

- Regla de no-contradicció: el document té un sentit global, d'acord amb la intenció inicial, i cap enunciat no contradiu el contingut expressat en enunciats anteriors.
- Regla de progressió: relaciona informació coneguda o presentada prèviament amb informació nova. L'equilibri entre els dos tipus d'informació fa que el document progressi d'una manera coherent.
- Regla de relació: tota la informació guarda relació amb el tema global del document, cap concepte no resta ambigu i no introdueix informacions que es desviïn del tema.

6.

Expressa't seguint un ordre lògic. Tot seguit te'n proposem uns quants:

- Descriu un espai com si fossis una càmera, enfocant de dalt a baix, de fora a dintre, del primer pla al fons...
- Explica una notícia anant d'allò principal a allò secundari, d'allò general a allò concret.
- Retrata una persona començant pels trets físics i acabant pels trets de caràcter o oferint primer una visió general per entrar després en detalls.
- Presenta una sèrie de dades o fets referits a un tema, que tenen la mateixa importància, explicant-los l'un darrere l'altre en paràgrafs successius.
- Compara objectes o idees relacionant una per una les seves semblances i diferències, els seus avantatges i inconvenients.
- Explica els fets cronològicament, començant pel més antic i acabant pel més nou.
- Mostra com uns fets o unes idees deriven d'altres, explicant-ne les causes, com es van originar i com van evolucionar fins a arribar al que són ara.
- Exposar al principi del document una idea i tot seguit demostra-la amb dades o exemples.
- Exposar al principi del document dades o exemples que demostren la idea que presentaràs després.

7.

Dedica més paraules als apartats que consideris més importants.

8.

Escriu seguint l'ordre de les preguntes que es farà qui et llegeix.

9.

Tria el tractament de la persona destinatària, és a dir, com t'adreçaràs a qui t'ha de llegir.

De tu/vosaltres (*participes/participeu com a ponents*), de vós (*participeu com a ponent*) o de vostè/s (*participi/participin com a ponent/ponents*), i sobretot mantingues el mateix tractament durant tot l'escrit.

10.

Tria el tractament de la persona emissora, és a dir, com parlaràs de tu.

Com a jo (*vaig aprovar*), com a nosaltres (*vam aprovar*) o bé amb formes impersonals (*es va aprovar*).

11.

Ofereix ajudes a la lectura, sobretot si es tracta d'un document llarg.

Un índex, una entradeta o resum, títols i subtítols curts i significatius, conclusions intermèdies de cada apartat, enllaços a llocs web o pàgines web, taules, notes finals o a peu de pàgina, glossaris, annexos...

Recomanacions per a escriure els paràgrafs

12.

Redacta amb molta cura el primer paràgraf, perquè ha de servir per captar l'atenció de qui et llegeix i que et segueixi llegint.

13.

Assegura't que cada paràgraf tracti d'un sol tema.

14.

No separis en paràgrafs diferents les idees que van juntes.

15.

Intenta que cada paràgraf estigui format per tres o quatre oracions, aproximadament. No escriguis paràgrafs més llargs; quan llegim necessitem descansar la vista.

16.

No facis paràgrafs-oració. Un paràgraf ha de constar de diverses oracions separades per punts.

- ⊗ *Amb una història de més de cinquanta anys, el comerç just és una eina útil per a contribuir a l'Agenda 2030 i ha demostrat ser molt eficaç per a transformar la vida de milions de persones al planeta, ja que és una alternativa econòmica que assegura la prosperitat de les comunitats, contribueix a millorar la vida de les persones productores, assegurant els seus drets, i protegeix el planeta.*
- ✓ *Amb una història de més de cinquanta anys, el comerç just és una eina útil per a contribuir a l'Agenda 2030. Ha demostrat ser molt eficaç per a transformar la vida de milions de persones al planeta. Es tracta d'una alternativa econòmica que assegura la prosperitat de les comunitats productores, contribueix a millorar la vida de les comunitats, assegurant els seus drets, i protegeix el planeta.*

17.

Fes servir al principi dels paràgrafs expressions que indiquen quina mena d'informació conté en relació amb el paràgraf anterior (així mateix, pel que fa a això, a tall d'exemple, en conclusió, en primer lloc / en segon lloc / a l'últim...).

18.

Ordena les oracions en un paràgraf seguint una lògica determinada. Aquesta lògica pot ser temporal, de causa-efecte, inductiva, deductiva, exemplificadora, etc. Comprova que cada oració enllaça fluidament amb l'anterior.

19.

Introdueix la idea central del paràgraf al començament.

Recomanacions per a escriure les oracions

20.

Busca per damunt de tot la claredat. Moltes vegades la manera més clara d'expressar per escrit una idea és explicar-la tal com la diries espontàniament a algú conegut.

-
- L'alimentació per sonda pot ser considerada per proporcionar la nutrició.*
  - Per proporcionar la nutrició, es pot considerar l'alimentació per sonda.*
-
- Es preguntava a les persones que van respondre el qüestionari de percepció de la població si creien que la ciutat estava prou neta.*
  - El qüestionari de percepció preguntava a la població si creia que la ciutat estava prou neta.*

21.

Escriu amb oracions curtes, que continguin entre 20 i 30 paraules aproximadament. En algunes ocasions ho aconseguiràs expressant el que vols dir d'una manera més concisa, d'altres desdoblant l'oració llarga en dues i separant-les amb un punt i seguit.

-
- Es va demanar a les persones participants a l'enquesta que diguessin quin creien que era l'àmbit de la ciutat que consideraven que s'havia d'impulsar amb major intensitat amb la intenció de millorar la qualitat de vida. (36 paraules)*
  - Es va demanar a les persones participants a l'enquesta que es pronunciessin sobre l'àmbit de la ciutat que calia impulsar més per millorar la qualitat de vida. (27 paraules)*

22.

No expressis més d'una idea per oració.

- ⊗ *L'agricultura familiar és la forma d'agricultura predominant en el sector de la producció alimentària, tant als països en desenvolupament com als desenvolupats, a més de jugar un important paper socioeconòmic, mediambiental i cultural.*
- ✓ L'agricultura familiar és la forma d'agricultura predominant en el sector de la producció alimentària, tant als països en desenvolupament com als desenvolupats. A més, juga un important paper socioeconòmic, mediambiental i cultural.

23.

De vegades redacta una oració seguint el mateix ordre de col·locació dels elements que l'anterior, perquè facilita la comprensió.

- ⊗ *El Pla Clima consta de dos plans de treball, cada un referit a un àmbit concret. En l'àmbit de la mitigació del canvi climàtic i l'assoliment de la transició energètica, s'ha redactat el Pla de Transició Energètica. El segon és el Pla d'Adaptació i Resiliència i ha d'operar en l'àmbit de l'adaptació als efectes actuals i futurs del canvi climàtic.*
- ✓ El Pla Clima consta de dos plans de treball, cada un referit a un àmbit concret. En l'àmbit de la mitigació del canvi climàtic i l'assoliment de la transició energètica, s'ha redactat el Pla de Transició Energètica. En l'àmbit de l'adaptació als efectes actuals i futurs del canvi climàtic, s'ha redactat el Pla d'Adaptació i Resiliència.

24.

Aclareix bé qui fa cada acció que expliques; evitaràs malentesos.

- ⊗ *El felicitaré abans de marxar de viatge.*
- ✓ El felicitaré abans que ell marxi de viatge / El felicitaré abans que jo marxi de viatge.

25.

Procura que el subjecte psicològic de l'oració coincideixi amb el seu subjecte gramatical. Pensa que, quan llegim, el primer que busquem és qui fa què.

-
- S'ha aprovat per la Regidoria d'Urbanisme el pressupost que es va presentar per part de la cooperativa Bonsol.*
  - La Regidoria d'Urbanisme ha aprovat el pressupost que va presentar la cooperativa Bonsol.

26.

No amaguis el subjecte psicològic de l'oració en un complement de lloc. Si l'oració està en veu activa n'ha de ser el subjecte i si està en veu passiva, el complement agent.

-
- Des de la Generalitat es duu a terme un conjunt de treballs per a definir el camí cap a la descarbonització total a l'any 2050.*
  - La Generalitat duu a terme un conjunt de treballs per a definir el camí cap a la descarbonització total a l'any 2050.
-
- La decisió presa des del Comissariat de Cultura ha estat molt discutida.*
  - La decisió presa pel Comissariat de Cultura ha estat molt discutida.

27.

Prefereix la veu activa a la veu passiva, com a criteri general.

La veu activa és més habitual en la llengua parlada i més fàcil d'entendre, mentre que la veu passiva és més complexa i tendeix a diluir la responsabilitat.

-
- La càrrega va ser pintada per Ramon Casas entre 1899 i 1902.*
  - Ramon Casas va pintar *La càrrega* entre 1899 i 1902.

28.

Utilitza poc la veu passiva perifràstica; sovint resulta artificiosa.

- Els infractors seran sancionats per la policia local.*
  - La policia local sancionará els infractors (*veu activa; ordre neutre del elements de l'oració*) / Els infractors, els sancionará la policia local (*veu activa; focalització del complement directe*) / Se sancionará els infractors (*veu passiva pronominal; quan l'agent no importa o se sobreentén*).
-
- Una nova campanya de promoció ha estat decidida per l'Àrea de Participació.*
  - L'Àrea de Participació ha decidit una nova campanya de promoció.

29.

Fes servir la veu passiva pronominal quan no t'interessi esmentar qui fa l'acció o bé quan vulguis centrar l'atenció en l'objecte i no en l'agent.

- El Palau de la Generalitat es va construir el 1400.
- Des de l'any passat que ja no s'exigeix aquest document.

30.

Utilitza amb mesura aquelles expressions que atenuen el sentit del que diem: *segurament, segons sembla, al meu parer, en part, en certa mesura, podem valorar que...*

- Al nostre parer, d'alguna manera caldria estudiar la conveniència d'una possible modificació del sistema retributiu per adaptar-lo a les responsabilitats de cada categoria.*
- Al nostre parer, caldria estudiar una modificació del sistema retributiu per adaptar-lo a les responsabilitats de cada categoria.

31.

Explica els conceptes abstractes de la manera més concreta possible, si cal posant exemples de persones fent l'acció relacionada amb el concepte. Pensa que comprenem i recordem molt millor un document quan està redactat en un llenguatge concret, ja que ens permet formar-nos imatges mentals del que llegim.

- ⊗ *Molts productes que consumim diàriament provenen d'altres països perquè la climatologia no permet conrear-los a casa nostra. Sempre que els comprem, busquem a l'etiquetatge informació sobre la seva procedència i les condicions en què s'han produït.*
- ✓ *Molts productes que consumim diàriament provenen d'altres països, per exemple el cacau o el cafè, perquè la climatologia no permet conrear-los a casa nostra. Sempre que comprem xocolata, cafè o altres productes que no es cultiven aquí, busquem a l'etiquetatge informació sobre la seva procedència i les condicions en què s'han produït.*

32.

Prefereix l'ordre neutre dels elements de l'oració (subjecte + verb + complements), si no tens un motiu clar per alterar-lo.

- ⊗ *A la satisfacció dels interessos generals en els camps abans esmentats, hi contribueix d'una manera fonamental la iniciativa privada.*
- ✓ *La iniciativa privada contribueix d'una manera fonamental a satisfer els interessos generals en els camps abans esmentats.*

33.

Col·loca els complements més llargs i complexos al final de l'oració (incisos explicatius, oracions subordinades, oracions de relatiu...).

- ⊗ *Per afrontar la terrible sequera que afecta tot el país des de fa uns anys i que amenaça l'abastiment d'aigua, el govern construirà més dessalinitzadores.*
- ✓ *El govern construirà més dessalinitzadores per afrontar la terrible sequera que afecta tot el país des de fa uns anys i que amenaça l'abastiment d'aigua.*

34.

Equilibra la quantitat de noms i de verbs. Pensa que el cor de l'oració és el verb i que, per a expressar accions, els verbs s'entenen millor que els substantius. L'acumulació de substantius a l'oració la carrega d'articles, preposicions i pronoms, i la fa més difícil d'entendre.

-
- La directora general va decidir l'arxivament de l'expedient i el retorn de la documentació al Departament de Recursos Humans.*
  - La directora general va decidir arxivar l'expedient i retornar la documentació al Departament de Recursos Humans.
-
- En aquest supòsit, caldrà seguir estrictament les instruccions del tècnic responsable, que és qui coneix el procediment d'aplicació del protocol.*
  - En aquest supòsit, caldrà seguir estrictament les instruccions del tècnic responsable, que és qui coneix com aplicar el protocol.

35.

Escriu amb concisió. El que puguis dir en quatre paraules no ho diguis en més.

-
- El que inicialment es pretén és que...*
  - Inicialment es pretén que...
-
- En les seves polítiques es pot detectar l'existència d'un compromís en favor de...*
  - En les seves polítiques es pot detectar un compromís en favor de...

36.

Prefereix, en general, les oracions afirmatives a les negatives. Evita l'acumulació de paraules que indiquen negació (*no, sense, amb prou feines, negar, ignorar, difícil, menys, poc, tampoc...*). Pensa que el sentit negatiu costa més d'entendre que l'afirmatiu.

-
- L'assemblea no va considerar impossible anul·lar l'acord de la comissió.*
  - L'assemblea va considerar que es podia anul·lar l'acord de la comissió.

37.

Recorre a la negació per a expressar una prohibició.

- Està prohibit portar els gossos deslligats.
- No porteu els gossos deslligats.

38.

Recorre també a oracions negatives i al verb de sentit contrari en lloc d'utilitzar certs verbs quan sigui la manera més corrent de dir-ho.

- Ho ignora.
  - No ho sap.
-

- Ho ha oblidat.
- No se'n recorda.

39.

Posa juntes les paraules que estan relacionades entre elles: els adverbis amb el seu verb, els adjectius amb el seu substantiu... Això t'ajudarà a evitar les oracions ambigües.

- El sistema de reclutament de personal sexista obeïa a un biaix en les dades que alimentaven l'algoritme de contractació de la multinacional.*
- El sistema de reclutament de personal sexista obeïa a un biaix en les dades que alimentaven l'algoritme de contractació de la multinacional. / El sistema sexista de reclutament de personal obeïa a un biaix en les dades que alimentaven l'algoritme de contractació de la multinacional.

40.

Desfés qualsevol ambigüitat.

-
- ⊗ *Els tancs de la planta aboquen el líquid produït en el dipòsit número 2.*
  - ✓ Els tancs de la planta aboquen el líquid que han produït en el dipòsit número 2. / Els tancs de la planta aboquen el líquid que abans s'ha produït en el dipòsit número 2.
-
- ⊗ *La directora es va reunir amb el conseller delegat abans que donés la notícia a la junta general d'accionistes.*
  - ✓ La directora es va reunir amb el conseller delegat abans que ella donés la notícia a la junta general d'accionistes. / La directora es va reunir amb el conseller delegat abans que ell donés la notícia a la junta general d'accionistes.

41.

Limita els incisos, siguin entre comes, guions o parèntesis, i posa'ls sempre allà on molestin menys:

- El pitjor lloc per a col·locar un incís és entre subjecte i predicat.
- El millor lloc per a col·locar un incís que afecta tota l'oració i aporta un significat de temps, espai, causa, condició i concessió sol ser al principi.
- El millor lloc per a col·locar un incís que introdueix una explicació o justificació del que s'ha dit sol ser al final de l'oració.

-
- ⊗ *La malalta va ser, després de diverses anàlisis, operada d'urgència.*
  - ✓ Després de diverses anàlisis, la malalta va ser operada d'urgència.
-
- ⊗ *Els nivells de PM van disminuir, durant el dia d'ahir, a l'estació de la xarxa de vigilància i previsió de la contaminació atmosfèrica.*
  - ✓ Durant el dia d'ahir, els nivells de PM van disminuir a l'estació de la xarxa de vigilància i previsió de la contaminació atmosfèrica.
-
- ⊗ *L'Ajuntament, per a la gestió dels interessos del municipi i en l'àmbit de les seves competències, pot promoure activitats i prestar serveis públics...*
  - ✓ L'Ajuntament pot promoure activitats i prestar serveis públics per a la gestió dels interessos del municipi i en l'àmbit de les seves competències...

42.

Procura que els incisos siguin curts (menys de 10 paraules).

- ⊗ *El servei de bar-menjador es va externalitzar –d'aquesta manera es van ampliar els horaris d'obertura del centre, fet que va permetre multiplicar les activitats– i va recaure en dues veïnes que ja havien prestat aquest servei com a voluntàries.*
- ✓ El servei de bar-menjador es va externalitzar i va recaure en dues veïnes que ja havien prestat aquest servei com a voluntàries. D'aquesta manera es van ampliar els horaris d'obertura del centre, fet que va permetre multiplicar les activitats.

43.

Evita l'acumulació d'incisos en un paràgraf. Pots expressar el mateix explicant el contingut de l'incís en una nova oració i escriure-la després de la idea principal.

- ⊗ *El relat d'aquesta exposició, formada per una selecció d'obres, majoritàriament dibuixos força desconeguts, pertanyents a la col·lecció permanent del museu, incideix en la necessitat de reflexionar sobre quina ha estat la relació dels artistes amb la natura.*
- ✓ El relat d'aquesta exposició incideix en la necessitat de reflexionar sobre quina ha estat la relació dels artistes amb la natura. Està formada per una selecció d'obres, majoritàriament dibuixos força desconeguts i pertanyents a la col·lecció permanent del museu.

44.

Evita moltes oracions subordinades seguides. Canvia-les per oracions independents, que posaràs després de la idea principal.

-
- ⊗ *Per bé que no totes les tecnològiques comparteixen polítiques idèntiques, a grans trets es tracta d'empreses dedicades a l'extracció de les dades personals, que s'han beneficiat de la manca de regulació per a apropiar-se de les macrodades que produeix el tràfic d'informació amb què han assolit un poder econòmic i polític que supera el dels estats, la qual cosa ha donat lloc al que s'ha batejat com el capitalisme de vigilància.*
  - ✓ *Per bé que no totes les tecnològiques comparteixen polítiques idèntiques, a grans trets es tracta d'empreses dedicades a l'extracció de les dades personals. Aquestes companyies s'han beneficiat de la manca de regulació per a apropiar-se de les macrodades que produeix el tràfic d'informació. El poder econòmic i polític que han assolit supera el dels estats. És l'anomenat capitalisme de vigilància.*

45.

Varia els tipus d'oracions. Alterna oracions relacionades amb signes de puntuació amb d'altres de coordinades amb una conjunció (*i, o, perquè, per tant, si, sinó, però, encara que...*) i amb d'altres relacionades amb un pronom relatiu (*que, les quals, amb què, on, en qui...*). Ara posa una oració d'infinitiu, ara una oració de gerundi... Combina unes quantes oracions curtes amb altres de més llargues.

-
- ⊗ *Tot i trobar-se tan malament, va trigar d'anar a l'hospital. Encara que en el seu estat hauria hagut d'avisar una ambulància, va preferir agafar el cotxe. Malgrat que el personal estava en vaga, la doctora de serveis mínims el va atendre de seguida que el va veure.*
  - ✓ *Tot i trobar-se tan malament, va trigar d'anar a l'hospital. En el seu estat hauria hagut d'avisar una ambulància, però va preferir agafar el cotxe. La vaga del personal no va impedir que la doctora de serveis mínims l'atengués de seguida que el va veure.*

46.

Primer escriu el que ja se sap (tema), després el que és nou (rema). Per a entendre una informació nova, les persones necessitem una altra informació on integrar-la.

- ✓ L'Ajuntament (*tema*) ha començat les obres de rehabilitació de l'edifici (*rema*). La construcció (*tema*) data dels anys setanta (*rema*) i hi (*tema*) vivien una dotzena de famílies (*rema*). Aquestes persones (*tema*) procedien d'Andalusia (*rema*) i...

47.

Si necessites expressar-te amb oracions llargues, intenta escriure abans una oració curta que les introdueixi.

- ✗ *No entenem el treball sobretot com un mitjà per guanyar-se la vida, sinó com un element clau per al benestar de les persones. En un context de participació en l'economia i en la comunitat, volem que el treball desenvolupi les capacitats de cadascú, alhora que produeix béns i serveis que satisfan les necessitats de la comunitat.*
- ✓ El treball és molt més que un mitjà per guanyar-se la vida. Per nosaltres, el treball és sobretot un element clau per al benestar de les persones. En un context de participació en l'economia i en la comunitat, volem que el treball desenvolupi les capacitats de cadascú, alhora que produeix béns i serveis que satisfan les necessitats de la comunitat.

48.

Col·loca els sintagmes llargs i densos al final. El que és fàcil va abans del que és difícil.

- ✗ *Malgrat que s'ha esmerçat més d'una dècada d'esforços per erradicar-lo en la producció de cacau de l'Àfrica occidental, el treball infantil segueix molt estès.*
- ✓ El treball infantil segueix molt estès, malgrat que s'ha esmerçat més d'una dècada d'esforços per erradicar-lo en la producció de cacau de l'Àfrica occidental.

49.

Col·loca normalment també al final la informació que expliqui o justifiqui el que s'ha dit.

-
- ⊗ *Amb l'objectiu d'aplicar polítiques més respectuoses amb el territori i més adaptades al canvi climàtic, les administracions treballaran coordinades per un òrgan representatiu comú.*
  - ✓ Les administracions treballaran coordinades per un òrgan representatiu comú amb l'objectiu d'aplicar polítiques més respectuoses amb el territori i més adaptades al canvi climàtic.

50.

Segueix l'ordre cronològic per a explicar una seqüència d'accions.

-
- ⊗ *Per a fer beixamel, escalfeu a foc suau la mantega en un cassó. Aboqueu-hi la llet amb una mica de sal, nou moscada i pebre, després que, en començar a fondre's, hàgiu introduït la farina i remenat amb les varetes fins que es començava a daurar. Fins que arribi al punt d'ebullició, remeneu contínuament de manera que quedi una barreja homogènia i sense grumolls.*
  - ✓ Per a fer beixamel, escalfeu a foc suau la mantega en un cassó. Quan es comenci a fondre, introduïu-hi la farina i remeneu-la amb les varetes fins que es comenci a daurar. Tot seguit aboqueu-hi la llet amb una mica de sal, nou moscada i pebre, i remeneu contínuament fins que arribi al punt d'ebullició, de manera que quedi una barreja homogènia i sense grumolls.
-
- ⊗ *L'avaluació s'entén com un procés d'anàlisi, reflexió, observació i presa de decisions per millorar els projectes.*
  - ✓ L'avaluació s'entén com un procés d'observació, anàlisi, reflexió i presa de decisions per millorar els projectes.

51.

Fes una llista quan hakis d'enumerar un conjunt d'accions o elements. Explica clarament els elements que la formaran abans de començar-la, expressa'ls d'una manera homogènia i fes servir una marcadó clara (nombres o lletres), homogènia i coherent amb altres enumeracions que hi hagi al llarg tot el document.

- ⊗ *Aquests són:*
  - *Aconseguir...*
  - *L'ús...*
  - *Actualitzar...*
  - *Que es difongui...*

- ✓ Els principals objectius del Pla són:
  - *Aconseguir...*
  - *Utilitzar...*
  - *Actualitzar...*
  - *Difondre...*

52.

Evita enllaçar dos o més verbs amb un mateix complement si enfosqueixen el sentit de l'oració.

- ⊗ *Prepari bé i gaudirà més de les seves vacances.*
- ✓ *Prepari bé les seves vacances i en gaudirà més.*

Recomanacions per a triar les paraules

53.

Escriu amb paraules adequades al registre estàndard, ni paraules molt literàries ni tècniques, ni paraules molt col·loquials.

-
- Us trametem adjunta la proposta i frisem per rebre noves vostres.*
 Us adjuntem la proposta i esperem les vostres notícies.
-
- Àdhuc   Fins i tot
-
- Altrament*   Si no
-
- Ensems*   Juntament / Alhora
-
- Llur/Llurs*   El seu / La seva / Els seus / Les seves
-
- Quelcom*   Alguna cosa / Res
-
- Si més no*   Almenys / com a mínim

54.

Consulta el diccionari abans d'usar una paraula que fas servir poc per tal de saber quin és el seu sentit exacte. T'enduràs més d'una sorpresa i t'estalviaràs molts errors.

-
- Complimenteu aquest imprès amb les vostres dades personals.*
  - Empleneu/Ompliu aquest imprès amb les vostres dades personals.

-
- La llei no contempla aquesta possibilitat.*
  - La llei no preveu aquesta possibilitat.

A bastament = Bastant (i no *molt*)

Tanmateix = No obstant això (i no *així mateix*)

55.

Evita arcaïsmes i cultismes.

-
- Hom pot afirmar que , tal com està redactada, la nova clàusula, és impecable. Cal fer, nogensmenys, alguna precisió.*
  - Podem afirmar que la nova clàusula, tal com està redactada, és impecable. No obstant això, cal fer alguna precisió.

56.

Evita estrangerismes.

-
- L'any passat es van crear 512 start-ups.*
  - L'any passat es van crear 512 empreses emergents.

57.

Evita tant com puguis els tecnicismes; quan no te'ls puguis estalviar, explica'ls si t'adreces a un públic no especialitzat en la matèria.

-
- Es dedica a l'entomologia.*
  - Es dedica a l'entomologia, és a dir, a l'estudi dels insectes.

58.

Entre les diferents opcions lèxiques, morfològiques o sintàctiques que la normativa ofereix, tria la forma més popular.

-
☐ Desigs	☒ Desitjos
-
☐ Riscs	☒ Riscos
-
☐ No temis	☒ No tinguis por
-
☐ Sempre menteixen	☒ Sempre diuen mentides
-
☐ Amb això bastarà	☒ Amb això n'hi haurà prou
-
☐ Orfeó santsenc	☒ Orfeó de Sants
-
☐ El palau reial	☒ El palau del rei
-
☐ Una cançó nadalenca	☒ Una cançó de Nadal
-
☐ El pont per què travessaven s'ha enfonsat.	☒ El pont per on travessaven s'ha enfonsat.
-
☐ Sembla que res de tot això no l'afecti.	☒ Sembla que no l'afecti res de tot això.
-
☐ Aquest matí s'ha registrat un terratrèmol de grau cinc, la qual cosa ha provocat moments de pànic.	☒ Aquest matí s'ha registrat un terratrèmol de grau cinc, que ha provocat moments de pànic.

59.

Prefereix la paraula més senzilla.

☐ Ascendir	☒ Pujar
☐ Descendir o davallar	☒ Baixar
☐ Finalitzar	☒ Acabar
☐ Ubicar	☒ Situar, col·locar
☐ Possibilitar	☒ Permetre
☐ Desenvolupar una activitat	☒ Fer una activitat
☐ El conjunt poblacional	☒ El conjunt de la població
☐ Tres tipologies de resposta	☒ Tres tipus de resposta
☐ La resolució de problemàtiques ambientals locals.	☒ La resolució de problemes ambientals locals.
☐ Visibilitzarem l'evolució d'uns quants projectes abans de proposar un model.	☒ Veurem l'evolució d'uns quants projectes abans de proposar un model.

60.

Prefereix la paraula més concreta.

☐ Han decidit implementar les recomanacions del comitè.	☒ Han decidit seguir/executar les recomanacions del comitè.

61.

Escriu amb paraules curtes; són més fàcils d'entendre que les llargues.

☐ Actualment, modernament	☒ avui, ara, avui dia
☐ Finalització	☒ final
☐ Focalitzar-se en	☒ centrar-se en

62.

Escriu amb paraules precises.

- Va pujar a l'arbre per veure el niu d'ocells.*
- Es va enfilat a l'alzina per veure el niu de merles.
-
- En el seu cas hi ha circumstàncies especials que l'eximeixen d'assistir.*
- En el seu cas concorren/es donen circumstàncies especials que l'eximeixen d'assistir.

63.

Evita les paraules comodí com *factor, tema, temàtica, problema, problemàtica, tipus, tipologia, cosa, etc.* Substitueix-les per un sinònim que tingui un significat més exacte.

- La Generalitat vol conscienciar la població sobre el tema dels incendis.*
- La Generalitat vol conscienciar la població sobre el perill d'incendis.

64.

Fes servir amb mesura els adjectius o adverbis massa emfàtics com *equivocadíssim, fantàstic, altament, enormement, etc.* La seva abundància treu credibilitat al text.

65.

Elimina les paraules supèrflues.

☐ <i>Insistir reiteradament</i>	☒ <i>Insistir</i>
☐ <i>Podria ser possible que vingués la Paula</i>	☒ Podria ser que vingués la Paula.
☐ <i>Sembla ser que el va veure</i>	☒ Sembla que el va veure.
☐ <i>Funcionari públic</i>	☒ Funcionari
☐ <i>La realització de l'operació va ser un èxit</i>	☒ L'operació va ser un èxit.
-
- No entreu al despatx en un nombre superior a quatre persones.*
- No entreu al despatx més de quatre persones.
-
- S'han proposat diverses solucions, però la majoria d'elles són molt cares.*
- S'han proposat diverses solucions, però la majoria són molt cares.

66.

Evita les redundàncies.

-
- La percepció d'inseguretat és un problema complex que presenta múltiples components interrelacionats entre si.*
  - La percepció d'inseguretat és un problema complex que presenta múltiples components relacionats entre si / interrelacionats.
-
- L'impuls dels plans d'igualtat demostra la voluntat de voler propiciar un model de ciutadania basat en el respecte i l'equitat.*
  - L'impuls dels plans d'igualtat demostra la voluntat de propiciar un model de ciutadania basat en el respecte i l'equitat.
-
- Aquest treball no té altra finalitat que ser una primera introducció al fenomen esmentat.*
  - Aquest treball no té altra finalitat que ser una introducció al fenomen esmentat.

67.

Revisa les parelles de substantius, verbs o adjectius que hagin escrit coordinats amb una *i*. Segur que tots dos són imprescindibles, o bé amb un de sol ja n'hi hauria prou? Segur que no necessites una tercera paraula més precisa, en comptes del parell que has escrit? Si les dues paraules són imprescindibles, assegura't que cada una per separat enganxi bé amb la continuació de l'oració.

-
- S'ha contactat i parlat amb testimonis orals.*
  - S'ha parlat amb testimonis orals.
-
- La seva anàlisi i dedicació a millorar les condicions de vida de les dones.*
  - La seva anàlisi sobre les condicions de vida de les dones i la seva dedicació a millorar-les.

68.

No acompanyis un substantiu de molts adjectius de significat similar; potser ho fas perquè et penses que així guanyes en precisió, però en realitat en dilueixes el significat.

-
- Es van comportar de manera temerària, inconscient i irresponsable: van estar a punt de provocar un accident.*
  - Es van comportar de manera temerària; van estar a punt de provocar un accident. / Es van comportar de manera irresponsable; van estar a punt de provocar un accident.*

69.

En general, col·loca els adjectius darrere el substantiu. Quan el substantiu té més d'un complement (adjectiu, determinatiu, complement del nom...), pots posar un adjectiu al davant del nom.

-
- El fragment sencer es troba a la següent pàgina.*
  - El fragment sencer es troba a la pàgina següent.*
-
- La situació actual de pèrdua d'habitatge de lloguer.*
  - L'actual situació de pèrdua d'habitatge de lloguer.*

70.

Col·loca els pronoms febles, sobretot si n'hi ha més d'un, davant les perífrasis verbals. Fa les frases més àgils.

-
- Voldria dir-vos*   *Us volia dir*
-
- Van emportar-se'l*   *Se'l van emportar*

71.

Canvia el verb *fer* o similar seguit d'un substantiu que fa de complement directe pel verb corresponent.

☐ <i>Fer una anàlisi</i>	☒ analitzar
☐ <i>Procedir a una avaluació</i>	☒ avaluar
☐ <i>Realitzar un examen</i>	☒ examinar
☐ <i>Produir una alteració</i>	☒ alterar
☐ <i>Tenir una durada</i>	☒ durar
☐ <i>Tenir incidència</i>	☒ incidir
☐ <i>Tenir el seu origen</i>	☒ originar-se
- El Consell de Govern del Banc Central Europeu és el director de la política monetària.*
- El Consell de Govern del Banc Central Europeu dirigeix la política monetària.
-
- Està demostrat que el contacte amb la natura genera relaxació.*
- Està demostrat que el contacte amb la natura relaxa.

72.

Fes servir amb propietat el verb *realitzar*. *Realitzar* vol dir portar a terme una cosa manada, resolta, projectada. Els esforços o un menjar no es realitzen, sinó que es fan. No tinguis por del verb *fer*!

- S'han realitzat diferents treballs sobre l'hidrogen líquid.*
- S'han fet diferents treballs sobre l'hidrogen líquid.

73.

Evita les cacofonies.

-
- Indubtablement li han donat l'acomiadament perquè el seu rendiment no era suficient.*
  - Sens dubte l'han acomiadat perquè no rendia prou.
-
- És un servei adreçat a les persones que hagin patit alguna situació de discriminació per raó d'orientació sexual.*
  - És un servei adreçat a les persones que hagin patit alguna situació discriminatòria per raó d'orientació sexual.

74.

Evita repetir paraules de la mateixa família si queden molt a prop l'una de l'altra.

-
- L'objectiu és mesurar les seves capacitats i la mesura en què contribueixen a assolir el domini de la disciplina.*
  - L'objectiu és mesurar les seves capacitats i el grau en què contribueixen a assolir el domini de la disciplina.

75.

No abusis dels adverbis acabats en -ment.

-
☐ <i>Freqüentment</i>	☒ sovint
☐ <i>Inicialment</i>	☒ al principi, al començament, a l'inici
☐ <i>Suficientment</i>	☒ prou
☐ <i>Totalment, completament</i>	☒ del tot
☐ <i>Principalment</i>	☒ sobretot
☐ <i>Oportunament</i>	☒ d'una manera oportuna

76.

Escriu primer la més curta de dues paraules coordinades, si no és que una és més important que l'altra, que aleshores serà millor començar per la més important.

- Es va administrar una enquesta als responsables d'entitats que havien participat en un projecte d'aprenentatge servei i al professorat.*
- Es va administrar una enquesta al professorat i als responsables d'entitats que havien participat en un projecte d'aprenentatge servei.*

77.

En una enumeració de substantius, escriu l'article de cada un si tenen gènere o nombre diferents i, a més, els dos noms no fan referència a un mateix concepte.

- L'adequació i singularitat dels diferents tipus de servei*
- L'adequació i la singularitat dels diferents tipus de servei*

78.

Recorre a adjectius i altres categories gramaticals que tenen gènere i nombre perquè ajuden a entendre millor l'oració.

- S'ha distribuït un qüestionari a la població per recollir les seves percepcions amb relació a la diversitat sexual.*
  - S'ha distribuït un qüestionari a la població per recollir les seves percepcions relacionades amb la diversitat sexual.*
-
- S'han recollit dades quantitatives i qualitatives sobre els resultats dels dos programes per a la seva posterior comparació.*
  - S'han recollit dades quantitatives i qualitatives sobre els resultats dels dos programes per comparar-los després.*

79.

Limita l'ús dels possessius.

De vegades abusem dels adjectius possessius, probablement per influència d'altres llengües. Prescindeix dels possessius quan no hi ha risc d'ambigüitat.

-
- Aquest any passaré les meves vacances a la vall de Boí.*
  - Aquest any passaré les vacances a la vall de Boí.
-
- L'hostaleria ha paralytitzat gairebé al cent per cent la seva activitat.*
  - L'hostaleria ha paralytitzat gairebé al cent per cent l'activitat.

80.

Quan et trobis amb l'infinitiu poder, pensa si realment aporta alguna informació; si no és el cas, suprimeix-lo.

-
- Per tal de poder arribar a temps, em vaig llevar dues hores abans.*
  - Per tal d'arribar a temps, em vaig llevar dues hores abans.
-
- Per poder copsar la gravetat d'aquest fenomen, és molt important poder disposar de dades estadístiques.*
  - Per copsar la gravetat d'aquest fenomen, és molt important disposar de dades estadístiques.

81.

Prefereix les preposicions simples a les locucions prepositives.

-
- El Pla de Mandat s'estructura a través de sis grans compromisos.*
  - El Pla de Mandat s'estructura en sis grans compromisos.
-
- Es detecta un intervencionisme excessiu per part dels progenitors.*
  - Es detecta un intervencionisme excessiu dels progenitors.

82.

Intenta no repetir la mateixa preposició moltes vegades seguides.

- ⊗ *Aquest treball pretén una sistematització dels principals resultats des d'una perspectiva de conjunt de l'aplicació de la metodologia de l'aprenentatge servei.*
- ✓ Aquest treball pretén sistematitzar els principals resultats des d'una perspectiva global sobre l'aplicació de la metodologia de l'aprenentatge servei.

83.

No abusis de la preposició *amb* per allargar l'oració. Sovint s'entendrà millor el que vols dir si la substitueixes per una oració de relatiu o un participi.

- ⊗ *En l'àmbit internacional, el 1999 entra en vigor el Tractat d'Amsterdam amb una sèrie de recomanacions on se suggereix als estats membres que eliminin la discriminació basada en l'orientació sexual.*
  - ✓ En l'àmbit internacional, el 1999 entra en vigor el Tractat d'Amsterdam, que conté una sèrie de recomanacions on se suggereix als estats membres que eliminin la discriminació basada en l'orientació sexual.
-
- ⊗ *S'ha creat el Grup de Lideratge amb personal de l'Ajuntament de diverses àrees amb càrrecs de responsabilitat.*
  - ✓ S'ha creat el Grup de Lideratge, format per càrrecs de responsabilitat de diverses àrees de l'Ajuntament.

84.

Fes servir correferents per a no repetir contínuament una mateixa paraula, però vigila que sigui un correferent adequat.

- ⊗ *Històricament, el paludisme s'ha associat al conreu de l'arròs. Afecta sobretot l'Àfrica subsahariana: el 2015, el 92% de les morts per aquest fenomen es van produir en aquesta regió.*
- ✓ Històricament, el paludisme s'ha associat al conreu de l'arròs. Afecta sobretot l'Àfrica subsahariana: el 2015, el 92% de les morts per aquesta malaltia es van produir en aquesta regió.

85.

Fes servir connectors diferents en un mateix paràgraf o en paràgrafs pròxims. Els connectors són paraules que connecten els paràgrafs i les oracions i indiquen relacions de causa, conseqüència, oposició condició, temps, espai, etc.

-
- La cap d'àrea va informar en relació amb la feina feta en relació amb la pandèmia.*
  - La cap d'àrea va informar de la feina feta sobre la pandèmia.*

86.

No ometis o canviïs algun element d'una correlació.

-
- Poden presentar la sol·licitud des del 15 de setembre al 15 d'octubre.*
  - Poden presentar la sol·licitud des del 15 de setembre fins al 15 d'octubre.*
-
- Hi han votat en contra, d'una banda, perquè s'ha incomplert el termini de presentació i, per l'altra, perquè la proposició no inclou totes les esmenes pactades.*
  - Hi han votat en contra, d'una banda, perquè s'ha incomplert el termini de presentació i, de l'altra, perquè la proposició no inclou totes les esmenes pactades.*
-
- Aprenen l'idioma no tant perquè hagin anat a l'escola d'idiomes, sinó perquè el fan servir a la feina.*
  - Aprenen l'idioma no tant perquè hagin anat a l'escola d'idiomes, com perquè el fan servir a la feina.*

87.

Procura que els grups de paraules coordinats entre ells tinguin la mateixa forma.

La participació a l'empresa estimula la creativitat, el bon ambient i que la productivitat sigui elevada.

La participació a l'empresa estimula la creativitat, el bon ambient i l'elevada productivitat.

El procés d'avaluació no se centra tan sols a detectar la intervenció i els suports que requereix l'infant, sinó també en el coneixement de les seves necessitats en cadascuna de les diferents dimensions: personal, social i ambiental.

El procés d'avaluació no se centra tan sols a detectar la intervenció i els suports que requereix l'infant, sinó també a conèixer les seves necessitats en cadascuna de les diferents dimensions: personal, social i ambiental.

La hidrocefàlia congènita pot ser obstructiva o bé per un dèficit de reabsorció.

La hidrocefàlia congènita pot ser obstructiva o bé deguda a un dèficit de reabsorció.

88.

Evita els gerundis incorrectes.

La presidenta obre la sessió, llegint tot seguit el secretari l'acta de la sessió anterior.

La presidenta obre la sessió i tot seguit el secretari llegeix l'acta de la sessió anterior.

No hi va haver quòrum, quedant desconvocada la reunió.

No hi va haver quòrum i, per tant, la reunió es va desconvocar.

S'ha publicat una ordre regulant les tasques de l'Àrea de Publicacions.

S'ha publicat una ordre que regula les tasques de l'Àrea de Publicacions.

89.

No abuis dels gerundis per allargar les oracions, encara que aquests gerundis siguin correctes. Val més que acabis la primera oració, hi posis un punt i segueixis amb una de nova en què el verb que volies escriure en gerundi ara tingui una forma personal.

-
- ⊗ *La Comissió Territorial d'Activitats Classificades (CTAC) va informar favorablement sobre la concessió de la llicència de l'abocador esmentat, en la sessió de 6 de setembre de 2023, proposant, però, una sèrie de mesures correctores del projecte, i demanant, a més, que es complís estrictament l'acord de la CTAC.*
  - ⊙ *La Comissió Territorial d'Activitats Classificades (CTAC) va informar favorablement sobre la concessió de la llicència de l'abocador esmentat, en la sessió de 6 de setembre de 2023. No obstant això, va proposar una sèrie de mesures correctores del projecte i va demanar, a més, que es complís estrictament l'acord de la CTAC.*

90.

Fes servir els gerundis per a expressar la manera com es fa l'acció del verb principal. Guanyaràs en concisió i en claredat.

-
- ⊗ *Gandhi es va consagrar a alliberar l'Índia del colonialisme britànic. Ell va utilitzar la no-violència per aconseguir la independència.*
  - ⊙ *Gandhi es va consagrar a alliberar l'Índia del colonialisme britànic, utilitzant la no-violència per aconseguir la independència.*

91.

Limita l'ús d'abreviatures a contextos molt determinats com són llistes, fórmules de tractament, referències breus, etc.

92.

Evita tant com puguis les sigles i els acrònims i, quan en facis servir, la primera vegada que n'utilitzis un, escriu primer l'expressió completa i tot seguit la sigla o l'acrònim entre parèntesis.

-
- ⊙ *La Secretaria de Política Lingüística (SPL)*

93.

Posa les majúscules estrictament necessàries, és a dir, als noms propis: el nom propi d'una persona, d'un lloc, d'una entitat o d'una institució... Però, en canvi, escriu amb minúscula els noms dels càrrecs (presidenta, rei...), dels conceptes (la història, la justícia...) o de les entitats o institucions tractades en general o en plural (les associacions, els ajuntaments...). I, en cas de dubte, minúscula.

94.

Escriu en llenguatge no sexista ni androcèntric. Procura evitar l'ús del masculí genèric, perquè invisibilitza les dones i perquè és font d'ambigüïtat, però alhora fes servir alternatives que siguin naturals. Evita tant com puguis les formes amb barres perquè fan feixuc un document. Trobaràs un compendi de criteris i recomanacions al nostre [*Català inclusiu i natural*](#).

-
- Es necessita cuïner.* (cartell enganxat a l'aparador d'un restaurant)
  - Es necessita cuïner o cuïnera.
-
- En la prehistòria, l'home vivia en coves.*
  - En la prehistòria, la gent vivia en coves.

Recomanacions per a puntuar

95.

No posis cap signe de puntuació en oracions que escriguis seguint l'ordre neutre dels elements de l'oració.

- ✓ Ahir la coordinadora va donar la benvinguda a tothom.

96.

Entre subjecte i verb no hi posis cap coma, ni tampoc entre el verb i els seus complements.

- ✓ El subministrament d'aigua als recintes i els seus espais enjardinats pot quedar afectat.
- ✓ Han de comprovar totes les informacions abans que es publiquin.

97.

Si alteres l'ordre neutre dels elements de l'oració desplaçant un d'aquells elements, aleshores normalment hauràs d'escriure una coma després de l'element desplaçat.

- ✗ *Les polítiques per reduir la pobresa han tingut poc impacte des de l'esclat de la crisi financera fins avui.*
- ✓ Des de l'esclat de la crisi financera fins avui, les polítiques per reduir la pobresa han tingut poc impacte.

98.

Escriu una coma quan l'element desplaçat dona informació ja coneguda, es col·loca al principi de l'oració i està format per unes quantes paraules.

-
- La planta baixa de la casa del carrer de Dalt, se l'ha venuda per 50.000 euros.

99.

No separis amb una coma dues oracions que no es necessiten entre elles per completar el seu sentit. Separa-les amb un punt i seguit o amb un punt i coma.

-
- La conferència està programada per a les cinc de la tarda, abans es farà una reunió amb els membres del seminari.*
- La conferència està programada per a les cinc de la tarda. Abans es farà una reunió amb els membres del seminari.

100.

Evita escriure incisos entre el subjecte i el verb perquè fan més difícil entendre l'oració.

-
- L'Ajuntament, per a la gestió dels interessos del municipi i en l'àmbit de les seves competències, pot promoure activitats i prestar els serveis públics...*
- Per a la gestió dels interessos del municipi i en l'àmbit de les seves competències, l'Ajuntament pot promoure activitats i prestar els serveis públics...

101.

Escriu una coma després d'un connector format per més d'una paraula o d'una oració subordinada, si es troben a l'inici de l'oració, o escriu-los entre comes si es troben al mig de l'oració.

-
- En efecte, l'atur augmentarà si no es prenen mesures.
-
- Els indicadors són orientatius, és a dir, no tenen una eficàcia total.

102.

Escriu una coma davant de *ja que, així que, de manera que, però, encara que, sinó, si, en cas que* i similars, si no és que l'oració anterior és molt curta.

-
- El jade és un material que s'utilitza per a fer eines, ja que resulta fàcilment modelable i resistent.
  - La transformació digital no tracta només d'una transformació tecnològica, sinó també cultural.
-

103.

No escriguis mai cap coma ni punt i coma davant de guió o parèntesi.

104.

Separa els elements d'una enumeració amb una coma, excepte davant de l'últim element, on hauràs d'escriure una *i* o una *o*, segons el sentit.

-
- La Xarxa ha de ser un espai relacional de cooperació, intercanvi, innovació, aprenentatge i seguiment.

105.

Tanca les enumeracions, sigui amb una conjunció, amb punts suspensius o amb l'abreviatura etc.

-
- Les fonts consultades inclouen entrevistes, grups focals, observació directa.*
  - Les fonts consultades inclouen entrevistes, grups focals i observació directa.

106.

Normalment no escriguis coma davant de la conjunció *i*, excepte quan tingui el sentit de *però*, *en canvi* o *sinó*, o bé quan introdueixi paraules que expressen un contingut diferent del que el precedeix o bé quan, si no s'hi posa, pot induir a confusió.

-
- ✓ El Banc Central Europeu intenta de fa mesos contenir la inflació, i no pot.
  - ✓ Una part de la societat japonesa només viu per la feina, i l'oci el considera una pèrdua de temps.

107.

Separa amb una coma la part d'una oració que conté un nom de la part on hi ha el pronom que el representa. Fes-ho quan vulguis donar èmfasi al concepte; si no, seria un pleonasme incorrecte.

-
- ✓ Moltes persones no s'ho poden permetre, tenir un mes sencer de vacances.
  - ✓ Arribarà un dia que se n'adonaran, que les polítiques d'oferta no funcionen.

108.

Escriu punt i coma davant de conjuncions com *però*, *tanmateix*, *encara que*, *mentre que* i similars, si l'oració anterior és llarga o ja està puntuada per comes.

-
- ✓ Tradicionalment, a França, les famílies amb infants han gaudit d'un ampli ventall de prestacions familiars; tanmateix, d'ençà de la crisi de 2008, cada nou govern les ha retallat una mica més.
  - ✓ No hi volen assistir de cap manera; amb tot, hi aniran si el comitè els ho demana.

109.

Escriu punt i coma per separar els elements d'una sèrie si són llargs o ja contenen comes.

- ✓ La primera part de l'obra era interessant; la segona, insípida; la tercera, francament avorrida.

- ✓ Ahir es van reunir a Barcelona la directora general, Sílvia Augé; el conseller delegat, Marc Rigol; el cap del servei, Pedro Álvarez, i la cap de comunicació, Joana Gallego.

110.

Escriu punt i coma per separar oracions que tenen un lligam lògic (explicació, conseqüència, contraposició...) que no està representat per cap conjunció o connector.

- ✓ La febre és un signe, ja que pot ser objectivable mitjançant un termòmetre; en canvi, el dolor és un símptoma, ja que no és observable.

- ✓ La freqüència de les contraccions cardíques és variable; els nadons tenen de 115 a 120 contraccions per minut, i els adults, entre 70 i 80.

111.

Per introduir explicacions, conseqüències, citacions, demostracions i enumeracions llargues, pots fer servir els dos punts; però de vegades també el punt i coma o el punt i seguit.

- ✓ La disfonia es defineix com una alteració de les qualitats de la veu: freqüència, intensitat, timbre i durada.

- ✓ L'antònim d'*utopia* és *distopia*: una societat deshumanitzada amb governs tirans, on regna la vigilància i el control opressiu sobre la població.

112.

Escriu entre guions llargs els incisos i les enumeracions que tenen un lligam lògic més estret que els que escrivim entre parèntesis, però menys estret que els que escrivim entre comes.

-
- ✓ Dones, homes, i infants, amuntegats dins de l'autobús, semblaven sardines en llauna.
-
- ✓ Dones, homes i infants –n'hi havia de tots els pobles– s'amuntegaven dintre l'autobús.
-
- ✓ Dolors Monserdà i Vidal (Barcelona, 10 de juliol de 1845 – 31 de març de 1919) fou una escriptora catalana.

113.

Escriu punts suspensius (que són tres) al final d'enumeracions incompletes, oracions inacabades, omissions de document o per representar una pausa en l'expressió.

-
- ✓ S'enregistraran vídeos sobre persones que cuiden (treballadores de la llar, dones en general, homes joves, persones grans...).
-
- ✓ Públicament afirmen que hi estan d'acord, però...

114.

No utilitzis moltes vegades els punts suspensius en un document. Qui et llegeix podria pensar que els fas servir perquè tens poc clar tot el que vols comunicar o, fins i tot, que et fa mandra escriure-ho!

115.

Per donar una citació literal, per expressar ironia o reserva davant la dimensió ideològica d'una paraula i per reproduir el títol de parts d'una obra, fes servir les cometes.

- ✓ Les cures també es poden definir com «tots aquells béns, serveis, activitats i valors relacionats amb les necessitats més bàsiques i rellevants per a l'existència i reproducció de les persones en societat i que tenen una dimensió material i una dimensió emocional» (Ezquerria, 2019:14).
- ✓ A mesura que anava sentint aquells «afalacs», la cara se li enrogia d'ira.
- ✓ L'article de Santiago Alba Rico, «La guerra interioritzada», publicat a la revista *Directa...*

116.

Segueix aquesta gradació de cometes, «...», "...” i ‘...’, quan hagis d'escriure cometes dins d'altres cometes.

- ✓ La lingüista va declarar: «Les paraules del periodista que va dir “Acceptem el ‘bueno’ com a forma correcta” em semblen inacceptables».

117.

Escriu en cursiva els títols de llibres, diaris, revistes, pel·lícules, etc.; els estrangerismes i les paraules o els fragments que t'interessin remarcar dins el document.

- ✓ L'expressió *tancar les seves portes* no és pròpia de la llengua catalana.

118.

Fes servir la negreta si necessites destacar alguna paraula, però utilitza-la amb moderació. Sovint, volent destacar moltes idees, s'escriuen tantes negretes que costa de llegir i no es destaca res.

119.

Aplica totes aquestes recomanacions de llenguatge planer d'una manera encara més estricta si has d'escriure per internet, perquè quan llegim per pantalla sovint ho fem en diagonal.

Recomanacions per a dissenyar

120.

Mantingues una coherència d'estils al llarg de tot el text. És a dir, els diferents elements del text (títols, subtítols, titolets, cos de text, llistes, notes, destacats, etc.) han d'estar indicats de la mateixa manera pel que fa a lletra, colors, mida... La coherència d'estils ajuda a reconèixer els diferents elements del text i evita confusions.

121.

Assegura't que la caixa de text tingui una longitud d'entre 45 i 75 caràcters. Recorda que la longitud de la caixa de text és important per a la fluïdesa de la lectura. Una caixa que tingui entre 45 i 75 caràcters és adequada, però sempre s'ha de comprovar visualment, ja que també depèn del tipus de lletra, la mida i el format del contingut.

122.

Procura que el text tingui diferents nivells de lectura, sobretot si és llarg. Recomanem afegir elements com quadres de text, destacats o imatges per trencar la rutina de la pàgina.

123.

Tria un cos de lletra, un interlineat, una separació entre paràgrafs i uns marges que mantinguin les proporcions. I tingues en compte també que aquestes proporcions són diferents si el text el llegim a paper o en pantalla. Encara que no hi hagi una norma estricta, el text ha de tenir la mida òptima perquè el puguem llegir sense haver d'acostar la vista.

Glossari

Cacofonia. Repetició del mateix so, que produeix un efecte desagradable.

Complement agent. Nom o grup nominal que porta davant la preposició *per*, que apareix a les oracions passives i que faria de subjecte si convertís-sim aquesta oració passiva en activa. Exemple: *El partit és seguit per més de tres-cents milions de persones arreu del món.*

Connector. Paraula o paraules (adverbis, preposicions, conjuncions, locucions, etc.) que connecten els paràgrafs i frases i que indiquen causa, conseqüència, oposició, condició, espai, temps, etc. Exemples: *tanmateix, en resum, d'altra banda, en altres paraules, en primer lloc...*

Correferent. Paraula o paraules que apareixen al llarg d'un text i que es refereixen a una mateixa realitat. Exemple: *Anna Veiga Lluch, científica, biòloga, especialista en reproducció assistida, aquesta investigadora catalana, ella...*

Oració (o frase). Conjunt de paraules, entre les quals hi ha un verb –explícit o implícit– i que té un sentit complet.

Oració de relatiu. Oració subordinada, és a dir, que depèn d'una altra oració, la principal, que es fa servir per a descriure o identificar alguna cosa que es diu a l'oració principal. Les oracions subordinades de relatiu comencen amb un pronom relatiu (*que, qui, on, a què, les quals...*). Exemple: *Són uns canvis contra els quals no es pot fer res.*

Ordre deductiu. Ordre d'exposició que comença amb la idea principal i després continua amb les idees secundàries i amb casos concrets.

Ordre inductiu. Ordre d'exposició que comença amb les idees secundàries i amb casos concrets i després continua amb la idea principal, que fa de conclusió.

Ordre neutre dels elements de l'oració. Disposició que, com a norma general, segueixen les oracions que expressen un judici afirmatiu o negatiu: subjecte + verb + complements. Exemple: *El malalt ha de prendre el fàrmac durant quinze dies.*

Pleonasme. Ús de paraules amb idèntic sentit en una oració que serveix per a reforçar el que es vol dir. Hi ha pleonasmes que la normativa considera correctes i d'altres que no. Exemples: *Aquesta cançó li agradarà molt al teu avi* (pleonasme correcte) o *Una reunió en què hi va participar l'alcalde* (pleonasme incorrecte; hauria de dir: *Una reunió en què va participar l'alcalde*).

Redundància. Pleonasme innecessari o incorrecte.

Rema. Informació nova sobre un tema que apareix en un text. Exemple: *En el judici, l'acusada va declarar que era innocent de tots els càrrecs*.

Subjecte gramatical. Persona, animal o cosa del qual es diu alguna cosa en l'oració o que fa l'acció del verb, i que a més concorda amb el verb en persona (1a, 2a o 3a) i nombre (singular o plural). Exemple: *Jo per postres he menjat un flam; en canvi, elles han menjat maduixes*.

Subjecte psicològic. Persona, animal o cosa afectat per l'acció del verb de l'oració, que s'expressa com a complement indirecte, per bé que és sentit com a subjecte de l'oració. Exemple: *De vegades em fa molta pena*. (Subjecte gramatical: *pena*; subjecte psicològic, que en realitat és complement indirecte: *em*).

Tema. Informació coneguda que apareix en un text. Exemple: *En el judici, l'acusada va declarar que era innocent de tots els càrrecs*.

Veu activa. Tipus d'oració que presenta el subjecte gramatical fent una acció, de vegades sobre un objecte o complement directe. Exemples: *El claustre ha decidit fer obres a l'escola, El claustre es reunirà demà*.

Veu passiva. Oració que passa el subjecte de la veu activa a complement directe, i el complement de la veu activa a subjecte. Pot ser perifràstica, que introdueix el complement amb la preposició *per*, o passiva reflexa, en tercera persona i que no diu qui fa l'acció. Exemples: *El temple va ser construït per arquitectes grecs, No s'accepten targetes de crèdit*.

Recursos

- AJUNTAMENT DE BARCELONA (2022). *Siguem clars. Guia de comunicació clara per a administracions*.
- AMADEO, Imma, i SOLÉ, Jordi (2000). *Curs pràctic de redacció*. Barcelona. Columna.
- CASSANY, Daniel (1987). *Descriure escriure*. Barcelona. Empúries.
- CASSANY, Daniel (1993). *La cuina de l'escriptura*. Barcelona. Empúries.
- CASSANY, Daniel (2007). *Esmolar l'eina*. Barcelona. Empúries.
- COMISSIÓ EUROPEA. *Cómo escribir con claridad*.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Guia de llenguatge planer (2022)*.
- L'APÒSTROF (2022). *Català inclusiu i natural*.
- L'APÒSTROF i TEB (2023). *Guia de lectura fàcil per a les administracions públiques*.
- MONTOLÍO, Estrella, i TASCÓN, Mario (2020). *El derecho a entender*. Los libros de la catarata. Madrid.
- PINKER, Steven (2019). *El sentido del estilo*. Madrid. Capitán Swing.
- RIERA, Carles (2005). *Manual de redacció científica*. Claret.
- SANZ PINYOL, Glòria, i FRASER, Alba (2003). *Manual de comunicacions escrites a l'empresa*. Barcelona. Graó.
- SERAFINI, Teresa (1994). *Cómo se escribe*. Barcelona. Paidós.

Tothom té dret a entendre els documents que se li adrecen, tant si són de l'administració com de qualsevol altra organització que tingui interès a comunicar-s'hi. El llenguatge planer ens ajuda a fer-ho realitat. D'aquesta manera, guanyem en eficàcia comunicativa i en el respecte als drets de les persones.

Per l'Apòstrof, el llenguatge planer, juntament amb el llenguatge inclusiu i la lectura fàcil, adaptada per a persones amb dificultats de comprensió, són tres estils de llengua caracteritzats per la seva voluntat igualitària i democràtica, fins al punt que proposem englobar-los tots tres sota el terme de llenguatges democràtics. En aquesta línia, hem publicat l'opuscle *Català inclusiu i natural* i, juntament amb el grup cooperatiu TEB, la *Guia de lectura fàcil per als ajuntaments*.

L'Apòstrof, SCCL, som una cooperativa de comunicació formada per professionals de la llengua, el periodisme, el disseny gràfic i la docència. Treballem en quatre grans àmbits —text, comunicació, disseny, i economia social i solidària— amb el convenciment que a través de la nostra feina podem contribuir a transformar la societat. Som un projecte cooperatiu i autogestionat, amb una trajectòria de més de vint-i-cinc anys, que es regeix pels valors d'ajuda mútua, responsabilitat, democràcia, igualtat, equitat i solidaritat.

L'Apòstrof